

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratos visszaadása
 vagy megőrzése nem vállalatosk.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, július 12.

Még nem késő.

(Dr. H. L.) Az ország most minduntalan tele van munkabeszüntetésekkel. A legközelebbi multban kivált magasra csaptak a sztrájkmozgalom hullámai. Az ipari sztrájkok közül kiválik a vas- és fém-munkásoké a fővárosban, amely körülbelül nyolcz hétig tartott, mintegy huszonöt-harmincezer résztvevővel. A sztrájk határozottan szociáldemokrata jellegű volt kezdettől fogva végig. A pártvezetőség kezdeményezésére indult meg, az is dirigálta, de szimpatia a mozgalom nem igen tudott ébreszteni. A gyárosok nyugodt ellenállásán tökéletesen megtört, hatalmas rést ütve a szociáldemokrata tábor anyagi manipulációkra, egyéni nyereszkesedésre berendezett központi organizmusán. Hite- lüket az eddig oly vakmerően vezetett és igazán vakon engedelmeskedő munkások tekintélyes csoportja előtt végleg elvesztették. A sztrájk letörése nemcsak a párt-kasszát dezmálta meg alaposan, hanem a világot megváltó szociáldemokrácia bitorolt nimbusát is jól megtépázta.

Ott van aztán a mezőgazdasági sztrájk. Kezddött Somogyban a tavaszi munka idején, hatványozottabb mértékben tört ki Tolnában aratáskor s innen szinte ijesztő arányokban csapott át Veszprémbe, Fejérbe, vissza Somogyba és Baranyába is. A keresztény Magyarország szempontjából ez az agrársztrájk bir legtöbb, legszomo-

rub fontossággal. Résztvevői nem nemzetköziek, a magyar nép színe-java, akiket azonban most szintén levett a lábáról a szociáldemokrácia másik zsebelő organizmusa, a mezőgazdasági szociáldemokraták s főként az ugynevezett újjászervezettek emberei. Mezőfi Vilmos gárdája, a »Szabad Szó« lelketlen izgatói és élőködői.

Mi okozhatta a dunántúli arató-sztrájkot? A zsidó lapok persze nyomban a keresztény munkásegyletekre — szerették volna háritani az ódiomot. De körükre koppantottak és meghazudtolták őket. A tolnamegyei papság és keresztény világi intelligencia csak most kezdte el a munkásegyletek szervezését, még csak a kezdet kezdetén áll. Hanem igen szép munkaprogramot állított maga elé, még pedig a siker legbiztatóbb kilátásaival. A tolnamegyei papság ugyanis a munkásegyletek révén igen kedvező bérleteket fog kieszközölni a nép számára Esterházy herceg uradalmából. Ezzel igen-igen nagy szolgálatot tesz a népnek, amely így ma-holnap már csak jól fölfogott anyagi érdekéből is falvankint, környékenként mindenütt meg fogja alakítani a keresztény munkásegyletet. Persze ez a rendkívül kedvező helyzete a tolnamegyei papság akciójának az Esterházy uradalom területén egyszer s mindenkorra elejét veszi majd minden szociáldemokrata szervezkedésnek s ami fő a pártadónak. Valóságos életkérdés tehát három-négy vármegyére kiterjedőleg a szociáldemokrácia

szempontjából, viszont másrészt a keresztény munkásság szempontjából is. A vörösek, akik üdvös eredményt sohasem tudtak elérni, csak a konkolyhintést kedvelik, mindenáron még csirájában el akarják fojtani a mozgalmat, mely valósággal lehetetlenné fogja őket tenni a dunántúli gazdasági munkásnép és urodalmi cselédség között.

Hazudtak a liberális lapok, mikor a keresztény munkásegyleteket bujtogatással vádolták. Az izgatók a liberalizmus tanítványai, a szociáldemokraták voltak ezuttal is. Ők fölhasználták a nép szorult helyzetét, tehát a sztrájk belső okait. A keresztény munkásegyletek pedig éppen ezeken a sérelmeken kívánnak segíteni. Mik ezek a sérelmek? A liberális lapok, amelyek különben is nyári fantáziával kezelték az egész kérdést, tücsköit-bogarat összehordva persze siettek konstatálni, hogy a latifundiumok. Itt aztán gyöngéd oldalbarugasokban részesítették a mágnásokat, a főpapokat s az alsópapságot. Dehát itt sem volt igazuk. Kiderült, hogy a keresztény földesurak annyiban hibásak, hogy földjeiket zsidó bérlők kezére adják, akik aztán úgy a földet, mint a munkást lelketlenül kihasználják. Itt a hiba, valamint egyik másik basáskodó gazdatisztben, aztán meg az egyre roszabbodó gazdasági viszonyokban, amiket a liberalizmus sülyesztett ennyire. A szegény arató és cselédnépnek igaza van nagyon sok tekintetben. Kár, hogy a zsidó ujságok a latifundiumok visszasságait erről az oldal-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az ürrömpohár.

Irta: J. H. Rosny.

Mendé leányára tekintett:

— Te! Te neje lennél Veauzénak?

— Miért ne? — nyugtalankodott Lucienne.

— Mi kifogásod van ellenre?

— Semmi! — felelt Mendé. — De ez a házasság lehetetlen.

— Lehetetlen? — kérdezte sápadozva a leány.

Mendé izgatottan kelt fel székéből:

— Hagyj magamra! — kérte — Majd később.

Fuldoklott nyakkendőjét tépegette:

— Veauzé! Veauzé!

S hirtelen lejárzódozott szemei előtt újra a régmúlt dráma: Veauzé Lajos, vetélytársa, megverekedett vele, meg is sebesült annak kardjától...

Azóta tizenöt év mult el. Mendé asszony meghalt, Veauzé szintén; mintha a mult is meghalt volna velük együtt! És ime ennek az embernek fia mert szemet vetni Lucienne-re s Lucienne talán szintén...

— Veauzé! Veauzé!

Az ifjunak arca oly élénken jelent meg Meudé emlékében. Egy alkalommal, nem is régen, véletlenül találkoztak egy szalonban. Oly meglepően hasonlított atyjához, hogy felismerte mielőtt bemutaták volna. Attól a pillanattól kezdve, amelyben fájdalmas emlékei felujultak, került is azt a házat. Hogyan engedhetette meg hát Lucienne az ott való látogatásokat? Nem sejtette-e ezt a végzetes lehetőséget? Miért is nem gondolt arra, hogy sem Lucienne, sem Veauzé, sem a többiek körülöttük nem ismerik azt az örvényt, mely őket elválasztja.

Mendé lecsillapult. Fájdalmas titkának rejtve kellett maradni örökre. Veauzé Károlynak eddig legkevésbé. Egyszerűen vissza fogja utasítani a házassági tervet. Lucienne nem látja többé a fiatal embert és ha bánata is lesz, bizonyára

engedelmeskedni fog s belenyugszik sorsába. Végtelen gyöngédségében bizonyosan hitelt ad apja szavának és lassan-lassan feledve lesz minden. Hiszen ő maga is nem felejtett-e csaknem mindent?

Midő Lucienne meghallotta, hogy apja elhatározása megmásíthatatlan, csak ennyit szolt: — Beléhalok atyám!

Mendé kétségesskedve mosolygott. Lelkiismeretére támaszkodva ellenállott leánya könnyeinek, esdekléseinek és lesújtó fájdalmanak s fokozottab gyöngédségével környezte a helyett. Multak a hetek, a Lucienne gyötrelme apadás helyett még inkább gyarapodott. Némán, elmerülten töltötte napjait, eleinte busan, később kétségbeesetten. Nem kereste sem a szórakozást, mégkevésbé a vigasztalást. Sápadozni kezdett; ételhez nem nyult s a hosszas álmatlanság gyűrűkkel övezte szemeit.

Atyja nemsokára nyugtalan lett. Orvost hivatott, ez pedig hegyi levegőt ajánlott.

— Svájcba megyünk. Akarod? — kérdezte Mendé.

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.

(Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó-czég

Szővetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szöveteiből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít férfi öltönyöket, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costumok, valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

ról, a bérlők és nyuzók oldaláról nem akarják észrevenni.

Keresztény földesurak vonjátok le a tanulságot. Most elült a sztrájk, mert a dunántúli népet csak megkísértette a szociáldemokrácia, de nem győzedelmeskedhetett fölötte. Bár az ország egyéb részeiben is így hallgatna a munkás mindenütt a szóra. Azt mondja a szálló ige, hogy a néppel addig kell foglalkozni, a míg nem késő. Hát még nem késtünk el, de itt az utolsó óra. Alakítsunk munkásegyleteket mindenütt úgy az ipari, mint a mezőgazdasági munkások számára.

Ott van például az ózdi vasművek gyártelepe Borsodban, amely mesés társadalmi akciókat produkál a maga szervezett keresztény munkásaival. Lám, milyen szépen lehet keresztény alapon munkásokat tömöríteni. Mindenfelé, az egész országban alakulnak egyesületeink és szépen dolgoznak, bár a létét veszélyeztetve érző szociáldemokrácia leggyalázatosabb eszközökkel hadakozik ellenük.

Keresztény papság, keresztény gazdasági közönség, menjetek munkásaitok, népetek, híveitek közé. Fűzzétek őket magatokhoz társadalmilag, könnyítsetek anyagi bajain. Még nem késtünk el, de nincs veszíteni való időnk. A fémmunkások sztrájkját elvesztette az ipari szociáldemokrácia, az aratókét az agrár. Ki keil használnunk ezt a sikert a jóügyjává, mert nem mindenkor kínálkozik.

A politikai válság.

Gautsch Ischlben.

Bécsi tudósítónk jelenti, hogy *Gautsch* miniszterelnök Sighardt osztályfőnök kíséretében ma reggel *Ischlbe* utazott. Ez az utazás némileg

összefügg a magyar válsággal, mert Gautsch nemcsak tisztán osztrák ügyekről fog beszámolni, hanem egyszersmind jelentést tesz az osztrák kormány felfogásáról a kereskedelmi szerződések tárgyában.

Kossuth a külföldi sajtóban.

Kossuth Ferencz még mindig Budapesten van. Egyrészt odaköti a vezérő-bizottság pénteki ülése és előkészítése, másrészt öcsének budapesti tartózkodása és végül nagy hírlapírói elfoglaltsága. Kossuthot a világ összes nagytekiéntlyű lapjai zaklatják cikkekért; tegnap nem kevesebb, mint *tizenkét helyről* jött külföldi felkérés. Kossuth kötelességének tartja, hogy a fizetett információkkal szemben hozzájáruljon a külföld felvilágosításához és ezért valamennyi felszólításnak eleget fog tenni. Néhány nap múlva elutazik Herkulesfürdőre; a tervezett eberhardi kirándulásról az idő rövidsége miatt le kell mondania.

A vezérő-bizottság ülése.

Ami a pénteki vezérő-bizottsági ülést illeti, arra a disszidenseket is meghívták; a disszidensek most már rendes tagjai az ellenzéki szövetségnek és küldötteik a vezérő-bizottságnak állandó, rendes tagjai.

Írók és művészek a magyar iparért.

Ha már oly komolyan küzd a nemzet az önálló vámterületért és annyira óhajtjuk behozatalát, minden tényezőnek meg kell mozdulnia a magyar ipar pártolása érdekében, mert az önálló vámterület haszna csak úgy fog mutatkozni, ha a magyar ipart minden oldalról támogatjuk.

Feszt Árpád művész most író és művész társaihoz fordul egy felhívásban, hogy ők is a tőlük kitelhető minden módon érvényt szerezzenek a magyar ipari termékeknek. A felhívásból közöljük a következő részt:

Az önálló vámterülettel kapcsolatosan aktuális ma iparunk fejlesztésének kérdése is és ez a kérdés az, a melyhez mi, írók és művészek, a magunk hivatása és hazafisága révén hozzászólhatunk.

Ha a vármegyék megtagadják az adófizetést, tagadjuk meg mi is azt az adót, a melyet ipari téren fizettünk eddig az idegeneknek, mert hiszen mindaddig, a míg egy nemzet földjének a termékeit és azoknak értékét ipari szükségletei fejében kénytelen átengedni másnak, addig csak adófizető rabszolgája a nálánál ügyesebb idegennek. Ezen megalázó rabszolgaság alól fel kell szabadulnunk.

Szövetkezzünk hát ez ellenállásra, zárjuk el az utat az idegen ipartárgyak elől. Célunkat azonban csak úgy érhetjük el, ha egyszersmind versenyképessé tesszük velők szemben hazai iparunkat.

A magyar társadalom, a mely már nem egyszer kelt a magyar ipar védelmére még áldozatok árán is, ma is kész lenne az áldozat utjára lépni és megelégednék egyelőre hazai iparunk mai voltával addig, a míg egy ilyen védőszövetkezés védelme alatt iparunk ki-fejlik.

És ezt a mozgalmat meg is kell indítanunk. De ez csak az első lépés legyen, amelyet nyomban kövessen ipari fejlesztésünknek komoly munkája, hogy a közönség hazafias hevét le ne hűtse a csalódás. Nehogy a kapzsiság és önző spekuláció a közönség felbuzdulásával és áldozatkészségével visszaélve, hazafiság címén és »hazai ipar« jelszó alatt értéktelen rossz portékát oktroyálhasson reá, olyan országos védőszervezetet, ellenőrző bizottságot kell alakítani, a mely szervezetével kiterjedve a vármegyékre, a járásokra, a községekre, ráítve bélyegét a jóra és megbélyegezve a rosszat, vezetője legyen a közönségnek, hogy ugyanakkor, a mikor a magyar társadalom hazafisága védi a becsületes magyar munkát és a becsületes vállalkozásokat s ugyanakkor a magyar közönség is meg legyen védve a visszaélések ellen. Összekötő kapcsot kell létesíteni a fogyasztók és a termelők között egy olyan szervezetben, a mely tanulmányozza a közönség igényeit és kívánságait, azokra irányítsa a gyárosok és iparosok figyelmét, viszont ráterelje e közönség figyelmét a jó magyar munkára.

Tegyük meg mi az első lépést, írók. művészek!

Alakítsunk egy olyan testületet, a melynek fórumán meghallgatásra találjon minden komoly szó, bárholnan jöjjön is.

Lucienne fásult mozdulattal felelt. Itt, vagy másutt, neki mindegy!

S valóban a leány lelke Párisban maradt. Csak testileg távozott; teste pedig elcsüggedt, izmai meggyöngyöltek, csaknem áttetszővé lett egész valósága; törékeny lett, mintha minden pillanatban elhagyná a lélek.

Mendé szorongó szívvel nézte leánya sorvadását. Hát még mindig nincs fenéig ürítve az a keserű pohár, amelynek ürmét még most, tizenöt év után is érzik ajkai. Ah! Lucienne bánata semmi ahhoz képest, amit ő annyi év óta elszenvedett.

Fájdalma marcangolta szívét s a tehetetlenség tudata gyötörte. Hát engedhet-e, beleegyezhet-e ebbe a házasságba? Ah! Vajha megtehetné! De ha Lucienne feleségül megy Veauzéhoz, az annyi volna, mint megörökíteni a gyűlöletes multat saját tűzhelyén. S ez a két ember, kik arcban oly hasonlóak egymáshoz, lelki szemeiben egy gyűlöletes egészbe olvadt össze, egy hitvány egyedbe, amely elrabolta minden boldogságát, örömét. S az a borzalmas hasonlatosság! Mendé szinte elképzelte, mint üldözi őt az az ember még Lucienne gyermekeiben is. Még unokáitól is, kikre pedig oly boldog mosolylyal számított, kiknek tekintetétől várta öreg napjai megannyozását, borzadva kellene elfordulnia. Azok is képmásai lesznek vetélytársának. Ez csak végtelen folytatása, valóságos megtestesítése volna annak a másiknak, akit Lucienne maga nyujtana neki csókra.

Nem, ez már több volna a soknál. Minden más áldozatra hajlandó, de ez meghaladja erejét.

Mendé azonban megrettent a betegség pusztításától. A hegyi levegő — úgy látszott — teljesen megtöri Luciennt.

Szobájában maradt, mert nem volt már ereje felkelni. Egész nap mozdulatlanul feküdt, szemeit lehunyva mintegy ébren álmódott.

Ez alkalommal Mendé megnyilatkozott az orvos előtt. Feltárta előtte a Lucienne házassága ellen táplált ellenszenvét. Az orvos figyelmesen hallgatta, tehetetlen mozdulattal tett.

— Csak ön mentheti meg leányát!

Mendé leroskadott egy székre. A jövőnek minden rémes látomása elvonult lelki szemei előtt. Ah! Miért is nem vallotta meg az igazat Lucienne-nek? Ha még oly gyűlöletes is volna ez a vallomás, nem volna-e czélszerűbb a néma tagadásnál? Ma talán már késő minden!

Mendé felkelt s bizonytalan léptekkel tartott a beteg szobája felé. Leánya, olyan sápadt volt, akár a halál. Rémitő gyorsasággal, csaknem hörögve lélegzett szegény. Meg fog halni? Meghal, holott talán megmenthetné? Ah, ez mindennél szörnyűbb volna. Ez lehetetlen. Nem kell-e önmagát vádolnia önzéssel ennek a szegény betegnek hosszas szenvedéséért?

Mendé szörnyen szenvedett. Valóságos zsibbadtság szállotta meg lelkét. Gyermekein kívül minden nem létezővé lett reá nézve. Nincs rá nézve többé semmi sem e világon, sem a multban — csak leánya.

Hirtelen odahajolt leányához:

— Lucienne, bejegyezem! Felesége leszel!

A leány fölvetette szempilláit. Könyáradat omlott szeméből, azután pedig nehéz sóhaj

szállt fel kebeléből. orcáit halvány rózsapír borította s kezének gyöngéd szorítás jelezte, hogy megértette atyját s boldog.

— Igen, — ismétlé Mendé — feleség leszel.

Ráhajolt s úgy élvezte a lány arcára szállott mosolyt. S hirtelen végső keserűség szállotta meg szívét, nagy lemondása, áldozata magamagát is megrémítette.

Eközben Lucienne intett atyjának, hogy szólni akar.

— Atyám, — mondta gyöngye, elhaló hangon — kérlek, légy oly jó hozzám, ird meg neki, amit mondok, írj neki.

— Igen, — ígérte Mendé, — megírok neki mindent.

Lucienne még egyszer könyörgött:

— Ird meg neki, hogy jöjjön.

— Igen, gyermekem. Csak térj magadhoz, megírom.

Lucienne csaknem egy nap alatt meggyógyult. Mendé hosszan elmélázott az üres fehér levélpapír előtt. Megírja, ne írja? Érezte, hogy sohasem bírja ezt a levelet megírni...

Visszatért Lucienne-hez, s zavartan mondta neki, hogy kissé elmegy a hegyek közé. Sétálni akar, rosszul érzi magát, itt e tikkasztó légkörben. Lucienne gondtalanul elengedte.

Mendé elindult a hegyek közé, és nem tért többé vissza. Összezuzott holttestét ott találták meg egy szakadéokban...

A hol az ipari kérdések kapcsán éppen olyan fontos megvitatás tárgya legyen a gyárosok ügye, mint a művészek törekvése vagy a magyar munkásnép érdeke, mert mindezek kiegészítő kérdései a nagy egésznek, az ipari fejlődés kérdésének.

Amelynek forumán ne feszélyezzen senkit a pártpolitika, ahol minden őszinte szándék szabadon nyilvánulhasson és támogatásra is találjon. Iparkodjunk a közfelfogást a gyakorlati élet egészséges útjára terelni, iparkodjunk mindent gyakorlatilag is megoldani.

Ha iparunkat nem védik a törvények bástyái, állítsunk neki bástyákat a magunk szabad akaratából.

Ha nincs vámsorompó, állítsuk fel e sorompókat lelkeinkben, és legyünk mi azoknak önkéntes őrei.

Iparkodjunk lehetővé tenni, hogy ezentul ne kelljen idegen tárgyakért pénzünket idegennek adni. Zárjuk el a csatornákat, amelyekben a magyar közvagyon idegenbe folyik.

Teljesítse minden ember az ő kötelességét a maga hivatása szerint.

Az író hivatása, hogy az ügynek prédikátora, apostola legyen. A művész hivatása, hogy formaösméretével, színérzékelével irányítsa az iparos fejlődését, izlésével segítségére legyen úgy a gyárosnak, mint az iparosnak, a szabónak úgy, mint a fazikasmesternek.

Olvassuk az iparu kba a művészetet, — más oldalról olvassuk bele a magyar érzést és egy közös töből fakadó izléssel neveljük az iparost úgy, mint a közönséget.

Törekedjünk arra, hogy egy jó irányban kialakult közvélemény kívánsága folytán általános nevelési rendszerünkben is ezentul ne a tudálékosság erőszakolása, hanem a gyakorlati élethez szükséges tudás, az ipari művelődés, a vele járó szép érzék és ami pénzértékben is mérhetetlen sokat ér, a jó izlés fejlesztése legyen első sorban irányadó.

Oltsuk be az igazi »európai műveltség« szörumát a magyar közélet vérebe, úgy hogy az a magyar szív izzó kohójában felolvadva, vérré váljon, hogy az a magyarságnak életfentartó ereje és Európában való fennmaradhatóságának örökös biztosítéka legyen.

Ezen műveltségnek első sorban az ipari törekvésekben kell megnyilatkoznia. E téren, az ipari művelődés terén fogjon kezdet a politikus az iparossal, az író a gyárossal, itt fogjon kezdet a művész a paraszttal.

Ebből az országos nagy kéztogóból fog kivirágogni ipari fejlődésünk és az az előkelő igazi magyar műveltség, a melyre szükségünk van, a mely nélkül fenn nem maradhatunk.

Ne várjunk mindent a kormányoktól. Ott van és csak ott lehet egészséges nemzeti élet, a hol a társadalom közfelfogása irányítja és segíti egyszersmind a vezetők működését.

Rá kell birtunk a társadalmat arra, hogy a mikor hosszas tespedéséből felébredt, ne elégedjék meg a passzív resistenciával, hanem a tett mezejére lépve, vesse meg alapját a gyakorlati magyar művelődésnek, ipari kifejlődésünknek, az ország meggazdagodásáé és a gazdagságból kifolyó nemzet, hatalomnak. Ezért van szükségünk egy olyan szövetségre, a mely e törekvéseket hirdesse, e törekvéseknek a társadalom kebeléből katonát toborozzon és neveljen, a mely az önálló vámterület kérdésének megoldását elősegítse és az önálló vámterület életbeléptetésére az országot előkészítse.

A felhívás bizonyára élénk visszhangra talál az írók és művészek körében, mert minden esetre igen fontos, hogy a magyar iparra a művészet és a művészi tudás süsse bélyegét.

Az orosz forradalom.

Konstanza, július 12. A Potemkin tegnap este hét órakor a hajórajjal együtt elhagyta Konstanzát. A páncélos gépei és kazánjai hasznavehetetlen állapotban voltak, mert a lázadók edes viz helyett tengeri vizet használtak. A Potemkint a Cserma hajó vontatta.

A Potemkinen reggelig dolgoztak, míg a beléhatolt vizet teljesen kiszivattyúzták és a hajót szabaddá tették. Altalánosán feltűnt, hogy az orosz hajóraj Konstanzából üdvözlés nélkül távozott.

Moszkva, július 12. Suvalov városkapitányánál már meglehetősen előrehaladt a fogadás, amikor belépett a merénylő és háromszor rálőtt Suvalovra. Az első lövés bal karját, a második szíve tájékát érte. Suvalov szárnysegéde karjába hanyatlott. A harmadik lövés egy a közelben álló hivatalnok lábát sebezte meg. Suvalovot lakására vitték, eszmélete elhagyta, többé egy szót se szólt és félórával rá meghalt.

A merénylőt elfogták és a kihallgatáson jelen voltak átadták a rendőrségnek. Körülbelül 30 éves ember; jó, de nem éppen tiszta ruha volt rajta. Külsejéről ítélve, nem tartozik a munkásosztályhoz. Hogy mi indította a merénylet elkövetésére, még nem sejtik.

A legelső egyike azok közt, kik részvétet kifejezték, Szergiusz nagyherceg özvegye, Erzsébet nagyhercegné volt, aki az egész napot a családnál töltötte és csak este ment haza. Suvalov még tegnap azt mondotta az angol nagykövetnek, akit bucsukihallgatáson fogadott, hogy Moszkvában a nyugalom már teljeseu helyreállott.

Brüsszel, július 12. Az orosz forradalmi bizottság egyik vezére, Szemenov átutazóban ideérkezett. Szemenov azon igyekszik, hogy távirati összeköttetést teremtsen a párisi és londoni forradalmi bizottságokkal és kijelentette, hogy az orosz forradalmárok minden előkészületet megtettek, hogy a Romanovok detronizálása legkésőbb augusztusban megtörténhessék, mielő az ideiglenes kormányt azonnal beiktatják.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) Moszkvából Suvalov gróf meggyilkolásáról még a következőket jelentik: Tegnap kérvényezőket fogadott Suvalov, a többi közt egy bőbeszédű embert, aki részletesen adta elő a dolgát; egyszerre egy más ember lépett elő és három lövést tett Suvalovra. Az első lövés bal karjába, második szívébe furódott, a harmadik az ott levő hivatalnokot találta. Suvalov hadsegéde karjába hanyatlott. Elvesztette eszméletét. A főkapitánysági épületet azonnal bezárták, mert nagy tömeg gyűlt az épület elé. A részvétel kifejezők közt első Sergius nagyherceg özvegye volt.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) A merénylő körülbelül harmincz éves. Ruhája tisztességes, bár kopott. Beszédje nem vall művelt emberre, bár bizonyos, hogy nem munkás. Suvalov gróf a csári család kedvence volt és az orosz nagyhercegekkel baráti viszonyban állott; a főúri társaságba bejáratos volt. Sergius nagyherceg csári segédévé nevezte ki. Suvalov reakzionárius politikus hírében állott s azt hiszik, hogy Sergius kegyetlen re deleit is ő dolgozta ki.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) Suvalov gróf meggyilkolása Pétervárott leirhatatlan rémületet keltett. Az udvar rendkívül bizott az ő modoros fellépésében és azt hitte, hogy sikerül neki Moszkvában, hol Sergius nagyherceg meggyilkolása óta még mindig nagy a forrongás, — az embereket lecsillapítani

és a rendet biztosítani. Suvalov grófot, a Moszkvából érkezett hírek szerint az ottani polgárság is szerette. Meg kell jegyezni, hogy erre a körülményre nagy súlyt helyeztek az utóbbi időben, mert a forrongások miatt szükségesnek tartották, hogy ebben a nagy városban állandóan biztosítva legyen a rend. Erre ő látszott legalkalmasabbnak. A csár és a kormány is a legjobb reményeket fűzték működéséhez s azt hitték, hogy a Buligin-féle alkotmányt minden zavar nélkül Moszkvából hirdethetik ki. Ez halála miatt meg-hiusult. — Általánosán kizártnak tartják, hogy bosszúból gyilkolták meg. El kellett tenni az utból azt az embert, aki Moszkvában a személyes biztonságot garantálta és így kellett az alkotmány kihirdetését megakadályozni.

Pétervár, július 12. (Saját tud. táv.) Suvalov meggyilkolásának híre hallatára a csár ideggörcsös rohamokat kapott, ágyba kellett feküdnie. Környezete nagyon aggódik.

Brüsszel, július 12. (Saját tud. táv.) Szerenov, a moszkvai központi forradalmi bizottság vezetője Párisba utazik, hogy a francia és angol forradalmi bizottságot szervezze.

A csár detronizálása.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) Oroszországban napról-napra jobban terjed a forradalom s a nép, mely eddig alázatos rabszolgája volt a csárnak, ellene kezd szegülni a zsarnok hatalomnak. Most már nemcsak a kelet-ázsiai harczteret festi vörösre, a hatalom passziójáért kiontott embervér, hanem Oroszország fővárosainak utcáit is. A kiontott vérből azonban egy leigázott nemzet, Oroszország szabadsága fog kivirágogni.

Az orosz nemzet már megunta a csári önkényt s erővel szabadulni akar a járom alól. A bombák robbanása, a katonák lorrongása azonban nem elég ahhoz, hogy Oroszország alkotmányt kapjon; az egész nemzetnek szembe kell szállani uralkodójával, aki csak elnyomója volt népének.

Ugy látszik Oroszországban nem csak bombával tudnak rendet csinálni, hanem felséges nép akaratának megnyilatkozásával is. Az orosz népképviselő: a Zemstvos detronizálni akarja az uralkodóját, — norvég mintára — ha a hatalmas csár nem hajlik meg népének kívánsága előtt és nem ad országának alkotmányt.

Az orosz csár detronizálásának előkészítéséről az éj folyamán a következő táviratunk érkezett:

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy az orosz népképviselő legközelebb tanácskozássra fog összejönni Moszkvában. A zemstvosok fel fogja kérni a cárt, hogy adjon Oroszországnak olyan alkotmányt, mint a többi európai államoknak van.

Ha a cár nem fogja teljesíteni a népképviselőt kérését és megtagadja az alkotmányadást, akkor a *zemsztvok detronizálni fogja a cárt* és Oroszország kormányzását ideiglenesen a választandó államtanácsra bizza.

Az orosz forradalmi pártiak azt akarják, hogy az országgyűlés a Romanov családot mindörökké megfossza a tróntól; a higgadtabb elemek azonban a mellett vannak, hogy csak a mostani cárt detronizálják, de fiának, mostan alig fél-éves trónörökösnek, ha felnő, *adják át az alkotmányos csári hatalmat*.

A detronizálás tervét az egész orosz katonaság támogatja s abban az esetben, ha a cár nem hajlandó Oroszországnak megfelelő alkotmányt és teljes szabadságot adni, a katonák fegyveres erővel fognak szembeszállni a hatalommal.

A cár detronizálása — mely augusztusban fog megtörténni — biztos, mert Oroszország szuverén ura nem akar szabadságot adni a népének.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: *hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni szíveskedjenek*, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

*** A városi tanács és a Ganz-cég.** Részletesen foglalkoztunk a Ganz-cégnek Nagyvárad városához intézett azon felebbezésével, amelyben kifogásolja, hogy a villamos telep részére megrendelt nagy gép késedelmes szállításából eredő minden kárért a városi tanács a felelőséget a Ganz-cégre hárítja s fentartja a cég azon szerződésbeli jogát, hogy a rossz kis gépet bármikor elszállíthassa; egyben pedig kijelenti, hogy a kis gépet kijavítás után hajlandó a városnak átadni, ha erre szüksége lenne a villamos telepnek. Az esetleges késedelmes szállításra vonatkozólag hivatkozik arra, hogy az a lefolyt sztrájk miatt szenved esetleg halasztást, a sztrájk pedig vis major jellegével bír. A tanács tegnap foglalkozott a Ganz-cég ezen felebbezésnek nevezett beadványával s elhatározta, hogy tekintettel arra, hogy a szerződés értelmében a gépek zavartalan működéséért szavatossággal tartozik a Ganz cég s midőn a rossz kis gépet rendelkezésére bocsátja, fenn tartja a jogát a város, hogy akár a megrendelt nagygép késedelmes szállításából, akár üzembizavarokból keletkező szerződéses kereseti jogát bírói úton érvényesítse. Elhatározta továbbá, hogy értesíti a céget, miszerint a rossz kis gépet kijavítás esetén sem veheti át a város, mert az üzem viszonyainak az nem felel meg.

*** Rend a színház nappali pénztáránál.** A Szigligeti színháznál tapasztalt hiányok között nem utolsó a nappali pénztár elhelyezése. Szombaton és vasárnap botrányos torlódások, a legtöbbször verekedések ismétlődnek a jegyek váltásánál. Az összegyűlt gyermekek és suhancok teljesen elállják a szűk bejáratot, s aki már betudott jutni s megváltotta a jegyet, csak életveszélyes tülekedés után tud kiszabadulni, mivel nincsen külön kijárat ezek részére. Azt belátta már a városi tanács is, hogy ez az állapot tovább nem tartható s tegnap úgy intézkedett, hogy azok, akik már megváltották a jegyüket egy másik ajtón jutnak ki a pénztár szűk helyiségéből. Mivel a főkapitány nem képes a nappali jegyváltásokhoz állandóan két rendőrt állítani, a színházi tűzoltókat fogják erre a célra felhasználni. Ezzel az intézkedéssel a régi baj megszűnik.

*** A városi tanács elvi határozata.** Érdekes kérdés felett tanácskozott tegnap Nagy-Várad város tanácsa. A városi tanács által egy építkezésre kiadott engedélyt felebbezett meg a törvényhatóság egyik olyan tagja, aki nem szomszéd, sőt még abban az utcában sem lakik, ahova az építkezési engedély ki lett adva, szóval nem érdekelt fél semmi irányban. Az illető engedélyt a saját telkén, köztér igénybevétele nélkül építkezik s így közérdekből az engedély nem támadható meg. A városi tanács éppen ezen okokból visszautasította a felebbezést, amely különben is illetéktelen fórumhoz: a törvényhatósághoz volt beadván, holott még érdekeltnek is csak a közigazgatási bizottsághoz felebbezhetnek. A tanács elvileg kimondotta, hogy építkezési engedélyek ellen csak közvetlen érdekelt felektől fogad el felebbezéseket.

*** Hivatalos órák a kir. tanfelügyelő-ségnél.** A biharvármegyei kir. tanfelügyelő-ségnél a hivatalos órák július 15-étől augusztus 20-ikával bezárólag hétköznapokon délelőtt 7 órától délután 1 óráig, vasárnap d. e. 9—11-ig tartatnak meg.

*** A vartér rendezése.** A volt sertéspiacz mellett levő vartér rendezésére Kőszeghy József városi főmérnök nagyobb szabású tervet dolgozott ki, amely szerint a régi sertésmázsáló és a nagypiacz-tér közötti háztömb környéke rendezetné, a Pecze rendezése után keletkező új házior irányában. A városi tanács a tervet visszautasította a főmérnöknek, hogy érdemleges tárgyalás előtt egyeztesse össze a közuti villamos vasut vágányainak lefektetésére készült tervekkel.

*** Honvéddadapródiskolánk egy párisi lapban.** A nagyvárad honvéddadapródiskola jó hírneve kívül is hatol már a haza határára. Legutóbbi időben a »Le Petit Journal Militaire, Maritime Colonial« című párisi képes újság közöl két számban részletes ismertetést hadapródiskolánkról. Bemutatja szövegben is a monumentális alkotást és diszes, sikerült képekben is. A lap terjedelméhez mért ismertetésből a párisiak is teljes fogalmat alkothatnak maguknak Nagyvárad e diszéről. A képek a következők: a főépület, egyik tanuló terem, egy az udvaron végzett gyakorlatokról fölvetel, a múlt iskolai év végével tartott záróünnepély fényét emelő diszlovaglás Rákóczy korabeli jelmezekben, melynek rendezőjét Ghiczy százados

is bemutatja külön képben lóháton. A másik számban a következő képek vannak beékelve az ismertetésbe: egyik hálóterem, a rajzterem, a konyha, a vivó-terem, amint a csoportok vivnak, a kápolna s az ebédlő.

*** Kossuth Lajos Tódor Máv. igazgató.** Vörös, László kereskedelmiügyi miniszternek azt a tervét, hogy Kossuth Lajos Tódort visszahódítsa Magyarországnak és őt az államvasutak elnöki székébe ültesse: örömmel tárgyalják mindenféle. Ugy tudjuk, hogy ezt a tervet, jobban mondva szándékot, bár nem hivatalosan, közölték Kossuth Ferenczcel. Hir szerint a kereskedelmi miniszteriumban azt tartják, hogy a »Máv«-nak semmi köze a politikához; a Máv. elnöki állást soha nem politikussal, de mindig szakemberrel töltötték be. És legyen a viszony bármily feszült azt tagadni senki nem fogja, hogy a kinevezés joga a királyt minden időben megilleti. Vörös Lászlónak az államvasutak igazgatóságban első sorban szakemberre van szüksége. Mohón kapna hát éppen az államvasutak érdekében Kossuth Lajos Tódor után, aki a vasutügy terén vezető tekintély Olaszországban és akinek ott létesített sok reformját másolták az idegen országok.

*** A villamos vasut tolvaja.** Heller Mór a villamos vasut építési felügyelője a vasut építéséhez szükséges és a neki számba adott szerszámok között nagy mérvű hiányt tapasztalt ezelőtt két nappal. Utánjárása révén megtudta, hogy az elkallódott szerszámok közül többet Somi Sándor őszeres vette meg, akinél ezen szerszámokat meg is találta. Az őszeres a szerszámokat Fekete Béla nevű embertől vásárolta, aki viszont fia révén jutott ezen szerszámokhoz. A fiu a villamos vasut építkezésénél munkásként volt alkalmazva és naponta elloptott a szerszámokból annyit, amennyit haza tudott vinni. A jeles ifju, megérezvén a közeledő veszedelmet, tegnap kereket oldott. Kíto-gatása iránt intézkedett a rendőrség.

*** Newyork lakossága.** Az Egyesült Államokban most megejtett népszámlálás szerint Amerika híres metropolisának lakossága az utolsó öt év alatt 549,952 lélekkel, tehát tizenhat százalékkal emelkedett. Ezáltal a város népessége csaknem négy millióra növekedett. (Pontosan 3.981, 154.) A világ többi híres nagyvárosa közül Londonnak 1901-ben 3,536.541. Párisnak ugyanakkor 2,714,068. Berlinnek 1,698.515, Bécsnek 1,500.000 lakosa volt. Csikágónak most állítólag 2,275,000 lakosa van, csak-hogy ezt ilyen egyszerűen nem lehet elfogadni, mert Csikágóban szeretik a nagy számokat.

*** Megszökött inas.** Székely Lajos borbély iparos június hó 1-én Stepanovics Áron személyében új inast fogadott fel. A hajművész jelölt e hó 8-ikáig szorgalmasan septe a padlót és nyitogatta a vendégek előtt az ajtót. Nyolczadikán azonban gazdája távollétével felhasználva, a műteremben levő összes borotvákat, ollókat és egyéb fodrászati kellékeket össze csomagolván, világgá szökött. Jelek szerint R. dna felé vette útját, a rendőrség pedig intézkedett, hogy elfogják.

*** Fenyegés az aszály.** A gazdák a tavalyi irtóztató aszály megismétlődésétől rettegnek, amely végzetes csapással sújtaná a szegény népet. A pompás, esős június végén beköszöntött a szárazság s különösen Nagy-Várad környékén már régen nem volt eső. A föld összehasadozott a szárazságtól s a rekkenő hőség a

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruhaza

Telefonszám: 166.
az egész megyére.

Nagyvárad, Szent László-ter 1. szám.

Telefonszám: 166.
az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott árak.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérneműek, ugyiszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ág- és asztalterítők. Paplanok és matracok, valamint mindennemű mosóárak, u. m.: kreton, batist, zephir és színes vásznak a legújatosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyiszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o vidékre bérmentve küldetnek o o o o o

növényzet egy része már is kiszült. Tegnap déután 6 óra tájban végre megjött az eső, azonban ez vajmi kevés volt; alig tartott 10—15 perczig. Annyi haszna azonban mindenestre volt, hogy a még ki nem sült növényzetet egy kissé felüdítette néhány napra. Addig pedig várjuk a további esőt.

* **Prielle Kornélia.** Prielle Kornélia szívéken még egyszer lángra gyúlt a szerelem és most már lángol, most már éget. A vőlegény harmineczöt éves, a menyasszony kétszer annyinál is több. Ha regényben volna ez, el se hinné az ember. Az élet irhat ilyen regényt csak; meg se okolja, mégis elhiszük neki.

A hetvenkilenc éves Prielle Kornélia menyasszony, s a boldog vőlegény Rozsnyai Kálmán, a kalandos multu műgyűjtő. Addig mosolygott rá a nagymama s addig nézegette; míg szerelmesek lettek: ő is, meg a nagymama is. Amíg együtt voltak, csevegtek, beszéltek, nem vették észre, hogy a tréfás, hamis kis Ámor leskelődik rájuk.

És Rozsnyai Kálmán is szerelmes! Utoljára is az oly szív, melyben a hetvenkilenczedik évben még éget a szerelem, lehet érdekes műkincs is egy szenvedélyes műgyűjtőre nézve. Az olyan szív, mint az övé, ritkaság: hetven kilenc éves korában még kételkedő hangon kérde orvosától:

— Orvos ur kérem, férjhez mehetnék még én? S szemében felcsillámlik a remény:

Ha van, aki nem hisz a másodszori virágzásban: nézze meg a fehér ákácot késő ősszel, vagy a fehér haju Prielle Kornéliát hetvenkilenc éves korában.

* **Megvert öreg asszony.** Özv. Surányi Pálné tegnap meglátogatta kórházban fekvő gyermekét, és midőn délután 4 óratájban kilépett a kórház kapuján, Krecsunny Floare nevű cseléd nekitámadt, ruhát megszakgatta és egy kövel többször megütölte. A panasz feljelentésre a rendőrség elé idézett cseléd elmondotta, hogy jelenlegi szolgálatadója biztatta fel őt arra, hogy az öreg asszonyt, kire gazdája haragszik alaposan elverje. Bűnügyi eljárást folyamatba tette a rendőrség.

Pannonia étterem és télikert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitűnő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

x **A Lloyd-orfeum** teljesen új társulata folyó hó 15-én, szombat este megkezdí szenczácziót keltő előadásait. — Bővebbet a talragaszok.

Igazságszolgáltatás.

Nyiri mandátumának vizsgálata.

A budal I.—III. kerületi járásbírósnál **Ligetkuthy Iván** kiküldött királyi táblai bíró folytatta a vizivárosi választás ellen beadott petíció dolgában a tanuk kihallgatását.

Az első tanu **Pessely Károly** pénzügyminiszeri számtiszt volt, aki elmondta, hogy részt vett a Nyiri-párt január hónap 8-án tartott vacsoráján. A jegyért nem fizetett, azt Szentivány Imre állította ki a nevére. A jegy árát sohasem kérték tőle.

A bíró: Ott volt ön a másik lakomán is,

amit a Fácánban tartották? Oda kitől kapta a jegyet és mit fizetett érte?

Pessely Károly: Ott volt, a jegyet **Fidler Lajos** számvizsgálótól kapta, de nem fizetett érte semmit. Kinált ugyan pénzt, de a főnöke nem fogadta el. Erre **Püspök János** számtanácsosnak akart fizetni, de az sem fogadta el. Azt mondta, hogy vegyen érte magának pattogtatott kukoriczát. Pedig ő annál is inkább fizetni akart, mert sejtette, hogy ebből baj lesz.

Dr. Kiss Károly választástvédő: Ön itt is megfizetheti a jegy árát.

A bíró: Ez felesleges!

Pessely Károly: Hallotta, hogy mások is kaptak ingyen vacsorajegyet. Pénztárt nem látott a Fácán-vendéglő bejáratánál.

László Béla államvasuti főmérnök: Kijelenti, hogy az egész ügyről mitsem tud. A vacsorákon nem vett részt, semmi szerepe a választási harcban nem volt.

Drexler Vilmos tisztviselő: A választás napján a Vigadóban ott volt az ebédén. Felkérték arra is, hogy a pártirodában segédkezzék. Emlékszik arra, hogy **Papp János**, aki szintén a pártirodának volt az alkalmazottja, a választás napján egy csomó ebédjegyet vett magához. Az irodai alkalmazottak ezekkel a jegyekkel fizették az ebédet, de a többi költségeket készpénzzel fizették meg.

A bíró: Kire és mikor szavazott?

A tanu: Nyírire, késő este.

Glauber Zsigmond cipész: A nyiri-párt iroda bizalmi férfia a és kortese volt. Ő és **Balási titkosrendőr Schubert**ől kapta az ebédjegyeket, melyekről azt hiszi, hogy a Nyiri-párt pénztára fizetett. Hogy ebéd előtt vagy után szavazott-e Nyíryre, azt már nem tudja. Este felé leküldték őt a Fiume-vendéglő elé, hogy nézze meg a kocsirendezőket. De nem végezhett köztük semmit, mert a népség megilehetősen részeg volt.

A tárgyalást folytatják.

TANÜGY.

Az iskolák beszámolója.

VII. Az újvárosi róm. kath. elemi fuiskola.

A nagyvárad-újvárosi római katolikus elemi fuiskola idei, harmincznyolczadik értésítőjét **Szentkereszthy** Tivadar tanité szerkesztette nagy gonddal. A katolikus és magyar tanügy két nevezetes hallottjának nekrológia foglalja el az értésítő első lapjait b. **Nagely** István és néhai **Ember György**é. Előbbit **Bérczi János**, utóbbit pedig **Békessy János** írta. Az iskola hit és erkölcsi életéről **Szentkereszthy** Tivadar számol be.

A tanulók egészségi állapota a városban mindenfelé uralkodó járványszerű ragályos betegségek ellenére nagyon is jónak mondható.

A szegény s jó magaviseletű, kiváló előmenetelű tanulók bőven kaptak a lefolyt tanévben is segélyt, ösztöndíjat és egyéb jutalmat.

A tanulók száma volt beiratkozáskor 226, az év végén 194. A beiratkozott 226 közül róm. kath. volt 213.

Tiszta kitűnővel végezték a tanévet **Jerzsák István**, **Voronyák József** I. o. (magán), **Kocsis Arpád** II., **Kolozsváry Sándor**, **Olasz Péter**, **Sreiner Ferencz** (Moldvai fiu, a Szent László-társulat nevelteti a Szent József intézetben) és **Szalai Elemér** IV. osztályu tanulók.

TÁVIRATOK.

Tisza Andrássyhoz.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) **Tisza István** gróf legközelebb nyílt levelet fog intézni gróf **Andrássy** Gyulához, melyben arra fogja felkérni őt, hogy álljon egy a koalíció tagjából álló kormány élére s mentse meg az országot a fenyegető veszedelemtől.

A képviselőházat újból elnapolják.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) **Fejérváry Géza** báró ischli kihallgatásának egyedi érdekessége az, hogy a király megbízást adott a miniszterelnöknek, hogy a koalíció vezéreivel szeptember elején újabb tárgyalásokba bocsátkozzék.

A fővárosi politikai körökben úgy vélekednek, hogy **Fejérváry** tárgyalásai eredménytelenek fognak maradni. A miniszterelnök maga s tudja hogy az ellenzék nem állt vele szóba s ezért már gondoskodott arról, hogy abban az esetben megbosszulja magát a koalíción. **Fehérváry** a képviselőház első ülésén elnapoltatja legfelsőbb kézirattal, bizonytalan időre a házat.

A szabadelvűpárt bomlása.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) A liberálisok szabadelvűpártja, úgy látszik megérdemelt végzete felé közeledik. Az egykoron hatalmas szabadelvűpártban legközelebb bomlás fog beállani, még pedig úgy, hogy a legrövidebb idő múlva már csak **Tisza István** gróf és egy pár rendíthetetlen slephordozója marad a 67-es ószeres táborban.

A szabadelvűpárt bomlásának az lesz az oka, hogy a pártnak több mint fele felhívást fog intézni **Tisza István** grófhöz melyben arra fogják kérni, hogy jelentse ki, hogy a nemzeti törekvések ellen sem ő, sem pedig az erkölcsi vezetése alatt álló szabadelvűpárt nem fog semmit sem tenni.

Tisza István erre a felhívásra — nagy aulikus voltára való tekintettel — nem fog kedvező választ adni, ez pedig azt vonja maga után, hogy azok, akik a hozzája intézett felhívást aláírták, ki fognak lépni a szakadelvűpártból és az ellenzékhez csatlakoznak.

A kilépők a legtöbben — mint egy tekintélyes szabadelvű politikus mondotta — nem a disszidensekhez fognak csatlakozni, hanem egyenesen a függetlenségi és 48-as pártba léptek be, mely így abszolút többségre fog szert tenni.

Az érdekes politikai hír a függetlenségi körében nagy szenzációt és örömet keltett.

Perczel utóda.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) **Bonyhádon** ma ejtették meg a választást melynek az lett az eredménye, hogy **Veber** Jánost az ellenzék jelöltjét egyhangulag a kerület képviselőjévé kiáltották ki, mert kormánypárti ellen jelöltje még a délelőtt folyamán visszalépett.

A katonákat nem tartják vissza.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) A »Zeit« írja, hogy báró **Fejérváry Géza** miniszterelnök előterjesztést tett a király-

nak a három évet kiszolgált katonák visszatartása és a póttartalékosok ősszel való behívása dolgában.

A király úgy határozott, hogy az idén nem fogják visszatartani a kiszolgált katonákat, hanem helyettük behívják tényleges szolgálatra a póttartalékosok egy részét, akik addig fognak bennmaradni, míg az országgyűlés meg nem szavazza az ujonczot. A póttartalékos katonáknak posta útján fogják kézbesíteni a behívókat, mert attól tartanak, hogy a törvényhatóságok hozott határozatukhoz képest egyszerűen be fognak gyujtani a kormány behívóczéduláival.

A háboru.

Páris, július 12. Az „Echo de Paris” jelel, hogy Muravjev nem fogják békemeghatalmazottként Washingtonba küldeni. Amikor Muravjev tegnapelőtt kihallgatáson volt a csárnál, a csár megjegyezte:

— Ön, ugylátszik, beteg. Jobb lesz, ha nem megy Amerikába.

Muravjev erre azt felelte, hogy tényleg nem érzi magát jól: tehát nem bánja, ha a csár a missziótól felmenti. Oroszországot tehát a békekonferencián csak Rosen báró és Pochotilov fogják képviselni. Gróf Lamsdorff külügyminiszter, mint a csár bizalmi embere mindig azt óhajtotta, hogy a csár Wittet bizza meg azaz, hogy Oroszország nevében a békétárgyalásokat vezesse. Pochotilov Wittennek a bizalmasa és nagyon jól ismeri a keletázsiai kérdést, a miből nagy valószínűséggel lehet arra következtetni, hogy Muravjev Lamsdorff által szőtt palotaintrikának esett áldozatul. A csár azt a tervezetet, melyet Muravjev dolgozott ki, nem írta alá és a béke kérdésében a legnagyobb határozatlanság uralkodik.

Pétervár, július 12. Orosz diplomáciai körökben a békétárgyalások elé megint nagy pesszimizmussal tekintenek. Biztosra veszik, hogy Jadán békefeltételei előreláthatólag elfogadhatlanok lesznek, annyiival is inkább, mert Sachalin már japán kézben van. Azt hiszik, hogy a vezetőknek ezt a megváltozását, a hadügyminisztériumban és a vezérkarban történt változások okozták.

Stössel fogságban.

Budapest, július 12. (Saját tud. táv.) A bevehetetlennek tartott port-arturi erődőknek egykori parancsnokát, Stössel tábornokot, aki a japánoknak kapitulált, az orosz hadügyminiszter szobafogságba tette.

Egyik pétervári jelentés szerint azért lett Stössel tábornok fogságba téve, mert az orosz hadbíróóság olyan visszaéléseknek jött a nyomára, melyek ha beigazolódnak Port-Artur egykori védelmezőjére, akkor szigorúan meg fog lakolni éretlűk.

Stössel tábornok ellen a hadbíróóságnál azt a vádat emelték, hogy az *ellenesség kezére játszotta a várat* s állandóan a földalatti katakombákban tartózkodott, hogy semmi baja se történjék. A vár tényleges parancsnoka — a vádak szerint — nem Stössel volt, hanem a rangban legidősebb tiszt, mert Stössel nem akart beleavatkozni a harcok irányításába.

A kapitulált vár parancsnokát még azzal is vádolják, hogy a katonaság lelmi

szeret drága pénzért a polgári lakosoknak adta el.

E híradás szerint Stössel fogsága nem szoba, hanem bűnügyi vizsgálati fogság.

A maczedon pénzügyi reform.

Konstantinápoly, július 12. A porta az összes nagykövetek utolsó jegyzékére, melyben sürgetik a maczedonai pénzügyi reform nemzetközi ellenőrzésének elfogadását, visszautasító felelet adott, rámutatva arra, hogy nem kell ellenőrzés, mert a pénzügyi reformok jól beváltak. Az elutasítás nem okozott meglepetést és a hatalmak ragaszkodni fognak az ellenőrzéshez. Rövid időn belül várhatók az e tekintetben tett lépések.

A norvég királyválság.

Krisztiania, július 12. A Norsk Telegrammbureau jelenti: Mivel hogy tudvalevőleg a norvég állami hatóságok a norvég trónt a Bernadotte-ház egyik hercegének ajánlották föl, nem igaz az a híresztelés, hogy Károly dán herceg lép Norvégia trónjára.

A kémkedő kapitány.

Tokió, július 12. Bourgoín, a kémkedés miatt elítélt kapitány ügyében többek között az áll, hogy Bourgoín értesítette a Petit Parisient és Delabry kapitányt Párisban arról, hogy az ostromló hadsereg Port-Artur átadása után észak felé vette útját, ugyszintén tudósította az említetteket a mukdeni csata után is. Ez utóbbi esetben a hirt a francia követ ég postazsakkójában továbbították.

Arisugava japán herceg nyilatkozata.

London, július 12. Arisugava japán herceg, a Preussen nevű gőzössön fogadta a Reuter-ügynökség kiküldöttjét és így nyilatkozott angliai fogadtatásáról: Az a szivesség, amelylyel Angliában fogadtak, csak szűkebbre, fűzheti azt a viszonyt, amely a két nép közt szerencsére fenáll. Azok az érzelmek, amelyek Japánt Angliával összekötik, nemcsak a formális szövetségből erednek, hanem megfelelnek a két nép érzületének. Azt a feltevést, hogy látogatásának politikai háttere van, a herceg tagadta. Hogy a két szövetséges nemzet egymáshoz még közelebb jöjjön, politikai kezdeményezésre szükség nincsen. Csak azért jött Angliába, hogy a barátság és tisztelet üzenetét hozza át. Végül a herceg kifejezte azt a kívánságát, hogy nyilatkozatát tolmácsolják az angol lakosságnak.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

88.

Angol regény.

— Ha kívánja, úgy szólítom — mondá Penelop megadással, s kissé távolabb húzódott tőle.

— Mért húzódik tőlem odébb? Nézzen rám... Mért is nem tud maga én velem jó barátságban lenni? No lássa, hiába való volt az a nagy büszkeség, mégis csak rám szorult, s kénytelen volt hozzám fordulni.

Penelop keserves sirásban tört ki, mire Harcourt közelebb menve hozzá, így szólt:

— Emlékszik rá hogy mit mondtam egykor?

A leánynak az arcába szökő vére tanúsította, hogy nagyon is jól emlékszik mindenre, de azért nem felelt.

— Kérem nem lenne szives most arról értekezni csak velem a miért Londonból ide jöttem? — rebegte végre.

— De én most arról a másik dologról akarok beszélni. Miért is nem akar maga hozzá jönni, hol kényelemben és boldogságban élhetne. Nekem még mindig tetszik, és ma még sokkal büszkébb vagyok magára, mint valaha voltam. Én...

— Hallgasson, óh hallgasson! esdeklett a leány.

De már azt most az egyszer nem teszem. Mielőtt a maga dolgáról beszélne, engedje meg, hogy a magamét toljam az előtérbe. Maga most nem szeret. Jól van. Mi zárja azonban azt ki, hogy idővel meg fog szeretni. En tőlem telhetőleg rajta leszek, hogy magát minél boldogabbá tegyem. Lássa, a maga arczképét az ebédelőből a saját szobámba vitettem, mert még azt sem akartam, hogy azok a férfiak, a kik velem mulatnak, a maga képét még csak festve is lássák. Ezzel is megakartam mutatni, mennyire megbecsülöm. Reggelenként, mikor fölébredék, elsőben is mindig arra a képre tekintek — aztán magára gondolok. Az ördögbe, Penelop, mért néz olyan gunyosan rám, Ezt igazán nem érdelem, de nem is töröm. Még most sem akarja elhinni, hogy szeretem?

Penelop reszketett és fehér volt, mint a fal.

— Azt hittem, ezt a bolondságot már rég kiverte a fejből. Ha tudtam volna, hogy nem, nem jöttem volna ide.

— Én éppen nem látok abban semmi bolondságot, — mormogá Harcourt miközben a harag pirosra festette arcát. Feleségül kérem és maga megbántásnak veszi azt.

— Ha nem akar rajtam segíteni megyek.

— Egy szóval sem mondtam, hogy nem akarom akarom megsegíteni. De lássa, minden szerződésben két félről van szó s azt hiszem nem hibáztathat érte ha rám nézve a legjobb feltételek mellett akarom a szerződést megkötni.

— Oh nem! És mivel nem értek az üzleti dolgokhoz, szabja meg a feltételeket tetzése szerint.

— Mondja csak, ugy-e maga nagyon aggódik a testvéreért?

— Oh, Istenem, hát hogy ne aggódnám! — kiáltott s a szeme könnyel telt meg.

— No hát hallgassa meg feleleteimet! A legeselső orvosokat hivatam hozzá, a kik csak Londonban vannak, leggondosabb ápolásban részesítik; szóval megteszek érte mindent a mit ember tehet — ha maga feleségül jön, hozzá.

— Feleségül önhöz?!

A leány arcáról megint az a guny és megvetés tükröződött vissza, mely egy ízben már Harcourtot olyan éktelen dühbe hozta. Es az a megvető hang melylyel felkiáltott, minden vérét arcába kergette a cousinjának.

— És mért ne lehetne maga az én feleségem? — tört ki, megragadva a leány picziny kezét — s oly vadul nézett rá, mintha tagadó válasz esetében meg tudná ölteni.

Harcourt olyan erősen megszorította a leány kezét, hogy fájalmában majdnem felkiáltott.

— Ugy, tehát csak, hogy a maga szeszélyének eleget tegyen, képes arra, hogy testvérét az éhhalálnak dobja áldozatul. Reszkethet, van rá elég oka! Chartres Penelop maga nagyon szívtelen teremtet!

— Az én drága bátyám ilyen áldozat árán nem váltaná meg az életét sem!

— Hirtelen egy százas bankót rántott elő zsebéből s a leány elé ugorva, átkarolta.

— Itt van egy százas! Egy csók az ára. Ebben már csak nem találhat semmi sérelmet.

A leány rémült sikoltással szakította ki magát karjaiból, aztán egy pillanatig megállt, majd mint a szélvész rohant ki az udvarba s csak akkor lélegzett fel megkönnyebbülten midőn a ropogós havon a fason végig szaladva, az országutra ért.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Antrax a megyében. Henczida és Nagy-Kereki biharmegyei községek területén a lépfene betegség fellépett a szarvasmarhák között. A hatóság megtette az óvintézkedéseket a fertőző betegség terjedésének megállítására.

Nagyváradai hetivásár.

A nagyváradipiaczon 1905. július 10-ik és 11-ik napján tartott vásárbán eladott természetények és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 15.60 15.40 15.20 Kétszeres buza 14.40 14.20 14.— Rozs 13.40 13.20 13.— Árpa 11.40 11.20 11.— Zab 13.20 13.— 12.80 Tengeri 17.— 16.60 16.40. Borsó 40.— Lencse 44.— Bab 26.— Köleskása 28.— Burgonya 4.60 100 kiló lángliszt 26.80 Zsemlyeliszt 26.60 Fehérkenyerliszt 26.20 Barnakenyerliszt 23.— Széna fuvarral 4.20 Szalma fuvarral 2.—. Sózott szalonna 166.— Zsup-szalma —18. A'om-szalma —12. 1 köbméter búkkfa 6.— Tölgyfa 5.60. Cserfa 6.50. 1 kiló marhahús I. o. 1.12, 1 kiló marhahús II. o. 1.04, 1 kiló marhahús III. o. —.96. 1 liter ó-bor 1.—, 1 liter új-bor 80.— liter pálinka —72, 1 liter szilvapálinka 1.60, 1 liter szesz 2.— 1 mm. kőszó 21.80. 1 mm. nyers faggyú 50.— 1 mm. olvaszt. faggyú 70.— 1 mm. szappan 50.— 1 mm. birka gyapjú —. 1 mm. magyar gyapjú 1.—. hltr. ó-bor 64.—. 1 hltr. újbor 40.— 1 mm. mész 1.80. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.— 1 hltr. kendermag 30.— 1 hltr. köles —. 1 hltr. repeze —. 1 hltr. dió 40.— 1 hltr. mogoró —. 1 hltr. aszalt szilva 40.— 1 kg. savanyu káposzta 32.—. 1 kg. szalonna nyers 1.66. 1 kg. sertéshús 1.44. 1 kg. vereshagyma —.36. 1 kg. foghagyma —.56. 1 kg. bors 4.60. 1 kg. paprika 6.60. 1 kg. barna kenyér —22. 1 liter kőolaj —44.

Forgalmi kimutatás 1905. júl. 10-én Tiszta buza körülbelül 200 hltr. Kétszeres buza 70 hltr. Rozs 90 hltr. Árpa 80 hltr. Zab 70 tr. Tengeri 70 hltr. Burgonya 60 hltr.

Lábasjészságok: Hizott sertés mintegy 50 drb. Félhizott 60 drb. 2 évestől feljebb 80 drb 1 évestől 2 évesig 111 drb. Süldő 148 drb. Malacz 156 drb. Vágó marha 230 drb. Jármos ökör 500 drb. Fejős tehén 270 drb. Borjú 360 drb. Bivaly 12 drb. Juh és kecske 170 drb. Ló 552 darab.

Marha ártáblázat 1905. évi júl. 10-én 1 pár I-ső rendű jármos ökör 600—720 korona. 1 pár II-od rendű jármos ökör 500—600 korona. 1 pár II-ad rendű jármos ökör 350—500 korona. 1 drb. fejős tehén 170—380 kor., 1 drb. vágó ökör 180—320 kor. 1 dro. vágó tehén 170—300 ökör 1 drb. veres borjú 32—54 kor. 1 drb. fél éves borjú 50—80 kor., 1 drb. egy éves borjú 60—130 kor., 1 drb. két éves borjú 76—220 korona. 1 drb. hizott sertés 124—128 bor., pár fél éves sertés 36—48 kor., 1 pár egy sertés 72—90 kor., 1 pár két éves sertés 100—150 korona. 1 drb. igás ló 160—320 korona. 1 pár ökörbőr 44—50 kor., 1 pár tehénbőr 32—40 kor. 1 pár borjubőr 10—20 kor., 1 pár lóbor 10—20, korona.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, júl. 12.

Buza okt. — — — —	15.50
Rozs okt.-re — — — —	12.64
Tengeri július 1906. — — — —	15.44
Zab apr.-ra — — — —	10.64
Repeze aug.-ra — — — —	24.50

Értéktözsde.

Budapest, júl. 12.

Osztrákhitelrészvény — — — —	512.94
Magyar hitelrészvény — — — —	806.50
Leszámitoló bank — — — —	464.50
Rimamurányi — — — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény — — — —	649.—
Közüti vasut — — — —	569.50
Városló villamos vasut — — — —	2450—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905. júl. 12-én Magyar aranyjárdék 4% — — — 117.— Magyar koronajárdék 4% — — — 96.70

Magyar koronajárdék 3 1/2 % — — —	88.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4% — — —	96.75
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötvény — — —	98.—
Magyar nyereség sorsjegy-kölesön — — —	21.8—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön — — —	166.—
Osztrák járdék papírban — — — —	100.25
Osztrák járdék ezüstben — — — —	100.75
Osztrák járdék aranyban — — — —	119.—
Osztrák korona járdék — — — —	100.25
1860. oszt. államsorsjegyek — — — —	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény — — — —	16.40
Magyar hitelbank részvény — — — —	7.8050
Osztrák hitelbank intézeti részvény — — — —	660.75
Osztrák-magyar államvasuti részvény — — — —	67.4
20 frankos aranz (Napolendor) — — — —	1910
Német birodalmi márka — — — —	117.40
London vista — — — —	240.35
Páris vista — — — —	95.60
20 márkás arany — — — —	23.44

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Világhírű

előpataki gyógyviz

Számtalan elismerő nyilatkozat, a kik ennek használata után a legjobb egészségnek örvendenek! Különösen ajánlható a következő bántalmaknál:

1. **A gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgörccs, gyomor-égésben** a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és szélzsabában, hányaloknál.

2. **Altesti vérbőségben, vérpan-gásban, aranyérben** s az ezzel járó rástör s kedélykór szokásos székrekedéseivel.

3. **Máj- és lépdegánatokban**, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmainál, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj és váltólázakból származott lépdegánoknál.

4. **Fejlődési sápkórban** s az ezen alapuló hórszám zavaroknál, a görvéllykór torpid alakjainál s különösen vérszegénységi állapotoknál.

5. **A vesék és húgyhólyag hurutos bántalmainál**, a kezdődő húgykő és fővény-lerakódás eseteiben kitűnő húgy-savoldó.

6. **A méh idült tömüléseivel, dagainál, fehér folyás s rendetlen havad-zásnál.**

7. **A nemi részek gyengeségeiben.**

8. **Angolkórban**, egyáltalában gyermekeknél a szervezet ép és erős kifejlődését vas és mész tartalmánál fogva meglepően elősegíti, egészséges embereknek is üdítő italul szolgál, s különösen borral vegyítve a háztartásoknál általános használatban van.

Egyedüli főraktár Biharmegye részére

Maár és Szabó

fűszer-, csemege- és ásványvizek kereskedése
NAGYVÁRADON.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán az alább megjelölt telkek eladása céljából 1905. évi augusztus 17. napján délelőtt 9 órakor a helyszínen nyilvános árverést fogok tartani.

Árverés alá kerülnek:

Nagyvárad város tulajdonát képező s a várad-váraljai orth. izraelita templom megett fekvő a városi mérnöki hivatal által készített térrajz szerint összesen 7 telek u. m.:

a) I. számú telek a Krisztina-utca és velencei-part sarkán 569. □ m. területtel — kikiáltási ár 1139 kor;

b.) a velencei patra néző II. számú telek 743 □ m. kikiáltási ára 1486 korona.

c.) a velencei partra néző III. számú telek 834.5 □ m. kikiáltási ára 1669 korona;

d.) a velencei partra néző IV. számú telek 760 □ m. kikiáltási ára 1520 korona;

e.) a velencei part és Károly utcák sarkán levő V. számú telek 828.8 □ m. kikiáltási ára 1657 korona;

f.) a Károly utcára néző VI. számú telek 1071 □ m. kikiáltási ára 2775 korona;

g.) a Károly utcára néző VII. számú telek 1071 □ m. kikiáltási ára 2142 korona;

Bánatpénzül a kikiáltási árak 10 % -a szolgál, mely árverelő által az árverés megkezdése előtt alulírott küldöttségi elnök kezébe készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban teendő le.

A fent megnevezett ingatlanokra vonatkozó helyszínrájz alulírott hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthető, s ugyanott egyébb felvilágosítások is nyerhetők.

Árverelni szóval vagy írásban zárt ajánlat után lehet, zárt ajánlatok csakis a fent kitett határidőig a szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be s ezekhez az előírt bánatpénz vagy ennek a városi pénztárba történt letételét igazoló letéti tegy is csatolandó s árverelő zárt ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy az árverési feltételeket, rajzokat stb. ösméri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja, szóbelileg árverelő az árverés megkezdése előtt a feltételeket ugyanezen körülmény elismerése végett aláírni tartoznak.

Árverelőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1905. július hó 12-én.

Komlóssy József,

jog- és gazdasági tanácsnok,
küldöttségi elnök.

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezeség mellett
háló-, ebédlő-, szalon és uriszoba
berendezések, valamint egyes butor-
darabok a

Magyar Műbutorgyár
Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-
berendezések műipari vállalata.

Kiváratra rajzok és költségvetések.

Köszvény- és

348

rheumabetegeknek,

kik ezen betegségtől alaposan szabadulni akarnak, nem ajánlható eléggé a valódi Vilmos-féle köszvény és rheuma elleni vértisztító tea. Készítője Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és mellbourtrnei kiállításokon a legmagassab díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és droguériákban.

HIRDETMÉNY.

A »*Biharmegyei takarékpénztár*» 1905. január hó 18-án tartott rendes közgyűlésének határoza értelmében a takarékpénztár jelenleg forgalomban levő 200 korona névértékű részvényei bevonatnak és *mai naptól kezdve*

600 kor. névértékű részvényekre

kicseréltetnek; és pedig: minden 3 régi részvény, illetőleg 2 régi részvény és 1 új részvényre vonatkozó teljesen befizetett ideiglenes elismervény, végül 6 átvételi jog gyakorlatát tanúsító igazolvány ellenében *1 drb. új 600 korona névértékű részvény adatik ki.*
Nagyvárad 1905. június hó 5-én.

Biharmegyei Takarékpénztár
igazgatósága.

„Nagyvárad Hítelbank“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb

és a legelőnyösebb feltételek mellett
**törlesztéses
jelzálogkölsönöket
nyújt,**

amelyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölsönkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsű-bizonyítvány mutatandó be. Drágább

Dr. Dreiszker J. VIZGYÓGYINTÉZETE

és szanatóriuma
Kőszegen (Vas megye.)

Gyönyörű fekvésű. Egész éven át nyitva. Állandó orvos felügyet; igen jutányos ár; kitűnő ellátás. Legszébb gyógyeredmények. Prospektus ingyen és bérmentve.

J E G E N Y E

Kolozsvármegye.

Climatikus gyógyhely Tüdőhurut.
Vérszegénység. — Angolkór. —
Scrophulonia ellen.

Vásártelki

Moor-fürdők.

Kitűnő és olcsó ellátás.

Igazgató:

Dr KÁZAY KÁLMÁN.

kamatozású kölcsönöket bélyeg és
illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskékre és folyó
számlára:

6 hóig elhelyezett 5%-os kamatot
összeg után fizet

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat
Értékpapírok, ékszerek és terményekre
előleget ad. **Az igazgatóság.**

ROSENBERG IZSÓ

czementárugyára, beton-, vasbeton- és aszfaltipar-vállalata

Telefon: 67. szám.

N a g y v á r a d.

Telefon: 67. szám.

Kizárólagos képviselvek:

a „Beocsini Czementgyári Unió“ gyáraitól
a „Magyar Aszfalt Részvénytársaságtól“
a „Heunebique“-féle vasbeton rendszerből.
az „Eternit-művek“ szab. azbeszt-pala gyártmányaiból stb. (Dr Zilinski Szilárd műegyetemi magántanár tervei szerint.)

Ajánlkozik mindennemű

beton és vasbeton aszfaltozás és aszfalt elszigetelési és »Eternit«-pala fedési munkálatok kivételére.

C s a t o r n á k a t

saját gyártmányu, kívül-belül iszapolt, vízhatlan betoncsöveivel eszközöl. — — — — —

Raktárt tart:

Első rendű Beocsini-, Portland- és Román-czementből.
» » Egeresi szobrász és alabastrom-gipszből.
» » Aszfalt fedéllemez és elszigetelő-lemezekből.

Saját gyártmányu diszes czementlapok és
m ü k ö v e k b ő l.